

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI EKOLOGIYA VA IQLIM O‘ZGARISHI
MILLIY QO‘MITASI HUZURIDAGI DAVLAT EKOLOGIK
EKSPERTIZASI MARKAZI
TOSHKENT SHAHAR FILIALI**

Manzil: 100170 Toshkent shahar, Mirzo-Ulug‘bek tumani, Sayram 5-tor ko‘chasi
15-uy, Tel: 71-203-01-03

**DAVLAT EKOLOGIK EKSPERTIZASI
XULOSASI**

TARTIB RAQAM 01-02/14-12378

HUJJAT TURI Atrof-muhitga ta'sir to'g'risidagi ariza loyihasi

**Davlat ekologik ekspertizasi buyurtmachisi: O‘ZBEKISTON BADIY
AKADEMIYASINING QURILISH DIREKSIYASI DAVLAT MUASSASASIga berildi.
STIR: 203053464**

**Obyekt nomi: Toshkent shahar Yakkasaroy tumani, “Yunus Rajabiy” MFY,
Sharof Rashidov ko‘chasi 40-uy manzilida “O‘zbekiston Badiiy
Akademiya sining qurilish direksiyasi” Davlat muassasasi tomonidan “Badiiy
ko‘rgazmalar direksiyasi” Davlat muassasasiga tegishli badiiy ko‘rgazmalar
zalini rekonstruksiya qilish uchun ishlab chiqilgan “Atrof-muhitga ta'siri
to‘g‘risida bayonot” (AMTTB) loyihasi taqdim etildi.**

**Loyihalarini ishlab chiquvchi nomi: TERRA NOVA PROJECT MASULIYATI CHEKLANGAN JAMIYAT
STIR: 312246153**

**Davlat ekologik ekspertizasi mas’ul eksperti: SA’DULLAYEV ABDUSAMAD
ABDIKAYUMOVICH**

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 7-sentabrdagi 541-son qarori bilan tasdiqlangan 1-ilovaga muvofiq, ushbu davlat ekologik ekspertizasi obyekti atrof-muhitga ta'sir ko'rsatishning III toifa toifasining 52–bandiga mansub.

O‘tkazilgan davlat ekologik ekspertizasi natijasi: **Ijobiy xulosa**

Davlat ekologik ekspertizasi xulosasi: **Ilovasiz huquqiy hujjat hisoblanmaydi**

Berilgan sana: 16.06.2026

Amal qilish muddati: 16.06.2029

Ekologik ekspertiza obyektining ekologik talablarga muvofiqligi, joylashuv nuqtalari koordinatalari, atrof-muhitni muhofaza qilish chora-tadbirlari, bajarilishi shart bo‘lgan talablar va boshqalar to‘g‘risida ilovada keltirilgan O‘zbekiston Respublikasi ekologiya, atrof-muhitni muhofaza qilish va iqlim o‘zgarishi vazirligining Davlat ekologik ekspertiza markazi va filiallarining ekspert xulosasi ushbu davlat ekologik ekspertizasi xulosasining ajralmas qismi hamda unda belgilangan talablar bajarilishi shart hisoblanadi.

***Izoh:** Buyurtmachi tomonidan davlat ekologik ekspertizasi xulosasida nazarda tutilgan ekologik talablarga rioya etilmaganda, davlat ekologik ekspertizasi xulosasi qonunchilikda belgilangan tartibda bekor qilinadi.*

Direktor

Sh.Muminov

Davlat ekologik ekspertizasi natijalari bo'yicha Ekspert xulosasi talablari

“O‘zbekiston Badiiy Akademiyasining qurilish direksiyasi” Davlat muassasasi hamda “Badiiy ko‘rgazmalar direksiyasi” Davlat muassasasi rahbari quyidagilarni ta’minlashi lozim:

Ushbu obyekt uchun ishlab chiqiladgan qurilish bosh rejasida barcha texnik iqtisodiy ko‘rsatgichlari yoritilishi unda O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Respublikada yashillik darajasini yanada oshirish, “Yashil makon” umummilliy loyihasini izchil amalga oshirish orqali ekologik barqarorlikni ta’minlash chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2023-yil 23-noyabrdagi PF-199-sonli Farmonining 15-bandiga muvofiq obyekt qurilish hududining kamida 25 foizini ko‘kalamzorlashtirish maydonlariga ajratish va ularda ko‘kalamzorlashtirish tadbirlarni amalga oshirish hamda rejalashtirilayotgan qurilish bosh rejasi bo'yicha yon atrofdagi istiqomat qiluvchi aholi va tashkilotlarga e'lon berilishi talab etiladi.

Sanitariya-epidemiologiya nazorat markazining obyekt joylashgan xududga yaqin atrofdagi aholining sog‘lig‘i va xavfsizligini ta’minlash maqsadida, korxonani tashkil etish bo'yicha sanitariya muhofaza zonasini kengligi va yetarliligi to‘g‘risida asosli (xulosa) talab etiladi;

- O‘zbekiston Respublikasi "Atmosfera havosini muhofaza qilish to‘g‘risida"gi Qonunining 24-moddasiga ko‘ra atmosfera havosiga ifloslantiruvchi moddalar chigarishni hamda unga zararli fizikaviy ta'sirni kamaytirish va bartaraf etish;

- "Qurilishda xavfsizlik texnikasi" shaharsozlik normalari va qoidalarining (SHNQ 3.01.02-23) 80-bandiga asosan qurilish maydonlarida chang va qum zarrachalarining havoga ko'tarilishini oldini olish uchun qurilish maydonining chang va qum zarrachalarining havoga ko'tarilishi ehtimoli ko'p bo'lgan qismlariga shuningdek, qurilish maydonining kirib-chiqish yo'laklarida (avtotransport vositalarining kirib-chiqish yo'laklariga) osma yomg'irlatgich va suv purkagichlardan foydalanish;

- "Qurilish ishlarini tashkil qilish bo'yicha sanitariya qoidalari, normalari va gigiyena normativlari" (0022-22-son "SanQvaN") ning 9-bandiga asosan qurilish jarayonidagi chang hosil bo'lishi mumkin bo'lgan ishlarda chang hosil bo'lishiga va tarqalishiga yo'l qo'ymaydigan yoki chang migdorini kamaytirishga qaratilgan chora-tadbirlarni amalga oshirish

xususan, qurilish maydoni atrofiga chang tarqalishiga to'sqinlik qiladigan qurilmalar o'rnatish, qurilish maydonidan chiqishdan oldin qurilish texnikalari va transport vositalarini, shu jumladan ularning g'ildiraklarini yuvish uchun qurilish maydonida transport vositalarini yuvish shahobchasi tashkil etish, binodagi qurilish ishlarini chang targalishiga yo'l qo'ymaydigan materiallar bilan o'ralgan holda olib borish belgilangan;

- O'zbekiston Respublikasi Davlat arxitektura va qurilish qo'mitasining shaharsozlik normalari va qoidalarining 2009 yil 23 dekabrda 2.07.01-03-sonli Shahar va qishloq aholi punktlari hududlarini rivojlantirish va qurilishini rejalashtirish me'yorlarining 90-band talablariga muvofiq, obyekt hududida bino va inshootlarni joylashtirishda daraxtlar va butalargacha bo'lgan masofani 5,0 metr saqlash lozim.

- Obyekt hududidagi va uning yaqinidagi daraxtlarni ko'chirilishi yoki kesilishi zaruriyatida O'zbekiston Respublikasi "Jamoatchilik nazorati to'g'risida"gi qonunning 10-moddasi va O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2022-yil 22-avgustdagi 464-sonli qarorini 5-bobidagi talablariga asosan jamoat eshituvini tashkil etib, belgilangan tartibda tegishli tashkilotlarning ilmiy xulosasi va ruxsatnomalari olinganidan so'ng ekologiya va iqlim o'zgarishi boshqarmasi, fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari, jamoatchilik ekologik nazoratining inspektorlari, buyurtmachi tashkilot va boshqa nazorat qiluvchi organlari vakillari ishtirokida va nazoratida bajarilishi shart.

-O'zbekiston Respublikasi Prezidentining "Respublikada ko'kalamzorlashtirish ishlarini jadallashtirish, daraxtlar muhofazasini yanada samarali tashkil etish chora-tadbirlari to'g'risida" 2021-yil 30-dekabrda PF-46-sonli Farmonida ko'rsatilgan talablarga amal qilish;

- O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 28.01.2021 yildagi 40-sonli "Qurilish chiqindilari bilan bog'liq ishlarni amalga oshirish tartibini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi nizom talablariga amal qilish, shu bilan birga O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 02.10.2018 yildagi 787-sonli "Maishiy chiqindilar bilan bog'liq ishlarni amalga oshirish sohasidagi ishlar samaradorligini yanada oshirish chora-tadbirlari to'g'risida"gi nizomga muvofiq tasdiqlangan "Sanitariya jihatidan tozalash infratuzilmasi obyektlarini joylashtirish va ulardan foydalanish hamda maishiy chiqindilar bilan bog'liq ishlarni amalga oshirish qoidalari"ga asosan ishlarni tashkil etish;

- maishiy chiqindilarni to'plash va vaqtincha saqlash uchun maxsus punktlarni tashkil etish (standart bo'yicha), ularning xili bo'yicha alohida idishlarda yig'ilishini ta'minlash va ularni olib chiqish bo'yicha ixtisoslashgan sanitariya kompaniyalari bilan shartnoma tuzish;

- chiqindilarning xavfsiz shart-sharoitda to'planishi, saqlash maydonida ekologik normadan oshiq joylashtirilmasligi, o'z vaqtida utilizatsiya qilinishini doimiy nazoratda tutish;

- chiqindilarni xavflilik darajasi va turiga qarab ajratgan holda to'plash va vaqtincha saqlashga mo'ljallangan maxsus punkt (MSP) tashkil etish hamda qattiq qoplamali maydonchalarda zarur miqdordagi qopqoqli konteynerlar o'rnatish;

- qayta tiklanadigan energiya manbalarini va resurs tejamkor texnologiya va uskunalardan foydalanish;

- sanitar tozalash bo'yicha ixtisoslashtirilgan korxona bilan tuzilgan shartnomaga binoan maishiy chiqindilarning o'z vaqtida olib ketilishini ta'minlash;

- chiqindilar miqdorini kamaytirishga qaratilgan chora-tadbirlarni ishlab chiqish va amalda tadbiriq etish;

O'zbekiston Respublikasining "Litsenziyalash, ruxsat berish va xabardor qilish tartib-taomillari to'g'risida"gi Qonunining 1-moddasiga binoan, mazkur faoliyatni amalga oshirish mumkinligi to'g'risidagi davlat ekologik ekspertizasining xulosasi ruxsat etish xususiyatiga ega hujjat hisoblanmaydi.

Davlat ekologik ekspertizasining ijobiy xulosasi rejalashtirilayotgan faoliyatning atrof-muhitga zararli ta'sirlarini ekologik jihatdan baholashdan iborat va ushbu faoliyatning qonunchilikda belgilangan boshqa ruxsat etuvchi hujjatlarini olish zaruriyatidan ozod etmaydi.

O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining "Atrof-muhitga ta'sirni baholash mexanizmini yanada takomillashtirish to'g'risida" 07.09.2020 yildagi 541-sonli Qarori 26-bandi 4-xatboshisiga binoan ekologik ekspertiza xulosasini olish maqsadida taqdim etgan hujjatlar va ma'lumotlarning ishonchliligi va haqqoniyligi uchun buyurtmachi javobgar hisoblanadi.

Ekologiya va atrof-muhitni muhofaza qilish bo'yicha normativ-huquqiy hujjatlar talablariga rioya etilmaganligi uchun korxona rahbari qonun hujjatlariga muvofiq javobgar bo'lishini eslatib o'tamiz.

O'zbekiston Respublikasi "Ekologik ekspertiza, atrof-muhitga ta'sirni baholash va strategik ekologik baholash to'g'risida"gi (qonunning 23-moddasiga binoan, ushbu obyektning ekologik talablarga muvofiqligi xususida, davlat ekologik ekspertizasining bergan xulosasi, berilgan kundan e'tiboran 3 yil mobaynida yuridik kuchga ega hisoblanadi.

Xulosada ko'rsatilgan shartlar bajarilmaganda va yuqorida ko'rsatilgan faoliyatdan tashqari boshqa qo'shimcha faoliyat turlari tashkil etilganda, tashlamalar va chiqindilar miqdori o'zgargan taqdirda, ushbu ekologik ekspertiza xulosasi o'z kuchini yo'qotadi.

Ushbu davlat ekologik ekspertizasi xulosasida ko'zda tutilmagan faoliyat turlari bilan shug'ullanish, yangi qurilish, qayta tiklash, kengaytirish ishlarini amalga oshirilishi va boshqa faoliyat turidan foydalanish ko'zlangan taqdirda "Atrof muhitga ta'siri to'g'risidagi bayonot" (AMTTB) loyihasi ishlab chiqilib, belgilangan tartibda Davlat ekologik ekspertizasiga taqdim qilinishi hamda tegishli xulosa olinishi shart.

Toshkent shahar ekologiya va iqlim o'zgarish bosh boshqarmasi sohasidagi nazorat bo'yicha Yakkasaroy tuman bo'limiga "O'zbekiston Badiiy Akademiyasining qurilish direksiyasi" Davlat muassasasi hamda "Badiiy ko'rgazmalar direksiyasi" Davlat muassasasi tomonidan ekologik qonunlari va me'yorlariga rioya etilishi ustidan muntazam nazorat olib borish yuklatiladi.

Ma'sul ekspert: SA'DULLAYEV ABDUSAMAD ABDIKAYUMOVICH

Obyekt haqida qisqacha ma'lumot

“Davlat ekologik ekspertiza markazi” davlat muassasasi Toshkent shahar Yakkasaroy tumani, “Yunus Rajabiy” MFY, Sharof Rashidov ko‘chasi 40-uy manzilida “O‘zbekiston Badiiy Akademiyasining qurilish direksiyasi” Davlat muassasasi tomonidan “Badiiy ko‘rgazmalar direksiyasi” Davlat muassasasiga tegishli badiiy ko‘rgazmalar zalini rekonstruksiya qilish uchun ishlab chiqilgan “Atrof-muhitga ta’siri to‘g‘risida bayonot” (AMTTB) loyihasi taqdim etildi.

Taqdim etilgan materiallarni ko‘rib chiqib, “Davlat ekologik ekspertiza markazi” davlat muassasasi Toshkent shahar filiali quyidagilarni ta’kidlaydi.

2026 yil 5-mayda “Yunus Rajabiy” MFY raisi tomonidan obyekt yaqin atrofida yashaydigan fuqarolar ishtirokidagi jamoat eshituvi bayonnomasi ilova qilingan, unga ko‘ra obyektga yaqin joylashgan aholi ushbu hududda mazkur obyekt ish faoliyatni yuritishga qarshi emasligi qayd etilgan bayoni; O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 1-iyuldagi PQ-212-sonli qarori; O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Maxkamasi Rayosati Majlisining 2025-yil 22-oktyabrdagi 110-sonli bayonini 16-ilovasi; Davlat xizmatlari markazining TOXTAMOV YALKUNJAN Sultanovichga tegishli 2025-yil 10-noyabrdagi 228248707 raqamli ro‘yxatga olingan elektron buyurtmasi; Toshkent shahar yer tuzish va ko‘chmas mulk kadastr davlat korxonasining 10:05:40:01:01:0042/0003-sonli kadastr raqami loyihaga ilova qilingan.

Obyekt joylashgan hududning fizik-geografik va iqlim holati xususiyatlari haqidagi ma’lumot “Atrof-muhitga ta’siri to‘g‘risida bayonot” (AMTTB) loyihasining 1-bo‘limida to‘liq keltirilgan. Loyiha xujjatiga ko‘ra obyekt yon hududlarida daraxtlar mavjud bo‘lib binoni rekonstruksiyasida ularga shikast yetkazilmaydi.

Mazkur mintaqada sizot suvlari yer sathidan 7,0-9,0 metr chuqurlikda joylashgan. Loyiha bo‘yicha obyekt yaqinida 419 metr masofadan oqib o‘tuvchi Anhor kanali mavjud. Obyekt hududida daraxtlar borligi qurilish bosh rejasidan kelib chiqib qurilish ostiga tushmasligi keltirib o‘tilgan.

Obyektning umumiy maydoni – 6959,0 m² tashkil etib, uning hududi shimol va sharq tomonlardan – ko‘cha so‘ngra bog‘; janubdan – ko‘p qavatli turar joy uylari; g‘arbdan – bog‘ bilan chegaralangan. Eng yaqin aholi turar - joy 7 metr masofada joylashgan.

Loyihada obyekt joylashishining geografik koordinata berilgan:

41°18'33.53" shimoliy kenglik va 69°16'1.99" sharqiy uzunlik;

41°18'30.21" shimoliy kenglik va 69°16'0.10" sharqiy uzunlik;

41°18'31.22" shimoliy kenglik va 69°16'56.52" sharqiy uzunlik;

41°18'35.24" shimoliy kenglik va 69°16'58.61" sharqiy uzunlik;

41°18'34.81" shimoliy kenglik va 69°16'59.76" sharqiy uzunlik.

Loyihaviy yechimga ko'ra mavjud 3773,0 m² maydonidagi mavjud bino va inshootlarni zamonaviy ko'rinishda jihozlash ko'zda tutilgan. Loyiha hujjatiga ko'ra mavjud obyektida rekonstruksiya ishlarini amalga oshirish rejalashtirilgan.

Loyiha hujjatini ishlab chiqishga hamda rekonstruksiya qilishga asosli hujjat 2025-yil 1-iyuldagi PQ-212-sonli qarorini ijrosini ta'minlash maqsadida, Badiiy ko'rgazmalar direksiyasining ko'rgazmalar zalini jahon standartlari asosida rekonstruksiya qilish va jixozlash ishlarini amalga oshirishdir. Obyektni rekonstruksiya qilishdan avval madaniy meros tashkiloti bilan kelishish talab etiladi.

Obyekt yiliga 365 kun faoliyat ko'rsatadi. Ishchilar soni 25 kishini tashkil etadi. Loyiha hujjatiga ko'ra obyektni qishda isitish va sovutish uchun 1-dona chiller uskunasi o'rnatiladi.

Loyihaga binoan, korxonaning atmosferani ifloslantiruvchi asosiy tashkillashtirilgan manbaasi: qozonxona bo'lib yillik gaz sarfi – 63,36 ming.m³; (tashkillashtirilgan 1). 1 ta manbaalardan atmosferaga 3 turdagi ifloslantiruvchi tashlamalar miqdori yiliga - 0,887668 tonnani tashkil etadi va ularning asosiy ulushi uglerod oksidi - 0,57917 tonna, azot ikki oksidi - 0,16298 tonna, oltingugurt oksidi - 0,14552 tonna kam miqdorda to'g'ri keladi. Havodagi ifloslantiruvchi moddalarning eng yuqori konsentratsiyasining hisob-kitobi shuni ko'rsatdiki, chiqariladigan tashlamalar barcha ingradientlar bo'yicha belgilangan kvotadan oshmaydi.

Ifloslanitiruvchi emissiyalarning maksimal ruxsat etilgan me'yori korxona xududidan tashqarida hosil bo'lgan eng yuqori konsentratsiyasi belgilangan kvotalardan oshmagan darajada belgilanishi tavsiya etiladi.

Loyiha bo'yicha xo'jalik-maishiy ehtiyojlar uchun, sug'orish va pol yuvish uchun 4125,835 m³/yiliga tashkil etadi. Xo'jalik-ichimlik va xo'jalik-maishiy ehtiyojlari uchun obyekt yaqinida joylashgan ichimlik suv tarmog'idan foydalaniladi. Hosil bo'ladigan xo'jalik-maishiy oqava suvlari kanalizatsiya tarmog'iga tashlash ko'zda tutilgan. Tahlashdan oldin yog'moy tuzoqlarini o'rnatish tavsiya etiladi.

Yomg'ir suvlari irrigatsiya tarmoqlariga yo'naltirilib oqiziladi. Ochiq suv havzalardan suv iste'mol qilish va ularga suv oqizib yuborish loyiha hujjatida nazarda tutilmagan.

Obyekt xo'jalik faoliyatini tahlil qilish natijalariga ko'ra, obyekt ishga tushirilgandan so'ng, umumiy miqdori yiliga – 51,0453 tonna teng 9 turdagi ishlab chiqarish va iste'mol chiqindilarining paydo bo'lishi aniqlandi: bolalar bog'chasidan chiqadigan qattiq maishiy chiqindilar – 1,5 t/yil (xavflilik darajasi IV); ishlatilgan lattalar – 0,035 tonna (xavflilik darajasi IV); binoni tozalashda chiqadigan chqindi – 29,395 t/yil (xavflilik darajasi IV); qog'oz chiqindi

– 0,13 t/yil (xavflilik darajasi V); qurilish davomida chiqadigan chiqindilar – 1,5 t/yil (xavflilik darajasi IV-V); ishdan chiqqan LED chiroqlar – 0,0043 t/yil (xavflilik darajasi IV); yashil maydon suprundilari – 17,295 t/yil (xavflilik darajasi IV); qattiq qoplama chiqindilari – 2,75 t/yil (xavflilik darajasi IV).

Maishiy chiqindilar bilan bog‘liq ishlarni amalga oshirish uchun mas‘ul korxona bilan qattiq maishiy chiqindilarni to‘plash olib chiqib ketish xizmatlari bo‘yicha shartnoma tuzilgan.

Loyihada barcha chiqindilarning hosil bo‘lish manbalari yoritilib, ularning yillik miqdori, me‘yorlari hisob-kitobi keltirilgan.

Har bir chiqindi turi uchun uni vaqtincha saqlash joylarini va ularning keyingi harakatlari ekologik tadbirlarini ko‘rib chiqish hamda chiqindi konteynerlarini o‘rnatish uchun maxsus betonlangan maydonni tashkil etish shart.

Loyiha hujjatida atrof-muhit muhofazasiga qaratilgan chora-tadbirlar hamda vujudga kelishi mumkin bo‘lgan avariya holatlar, yong‘in xavfsizligi va ularning oldini olish bo‘yicha zarur chora-tadbirlar ishlab chiqilgan.

Davlat ekologik ekspertizasining tahliliy natijalariga ko‘ra, ko‘rib chiqish uchun taqdim qilingan “Atrof muhitga ta’siri to‘g‘risida bayonot” (AMTTB) loyiha hujjatlari amaldagi O‘zbekiston Respublikasi “Ekologik ekspertiza to‘g‘risida”gi qonuni, Nizom hamda qonunosti ekologik me‘yoriy hujjatlar talablariga muvofiq ishlab chiqilganligi aniqlandi.

Yuqoridagilardan kelib chiqib, Toshkent shahar Yakkasaroy tumani, “Yunus Rajabiy” MFY, Sharof Rashidov ko‘chasi 40-uy manzilida “O‘zbekiston Badiiy Akademiyasining qurilish direksiyasi” Davlat muassasasi tomonidan “Badiiy ko‘rgazmalar direksiyasi” Davlat muassasasiga tegishli badiiy ko‘rgazmalar zalini rekonstruksiya qilish uchun ishlab chiqilgan “Atrof-muhitga ta’siri to‘g‘risida bayonot” (AMTTB) loyihasini **mazkur xulosada keltirilgan talablarni bajarish sharti bilan ma’qullaydi.**

Ma’sul ekspert: SA’DULLAYEV ABDUSAMAD ABDIKAYUMOVICH